

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto s prilogo »Domači Prijatelj« 2 goldinarja. — Priloga izhaja 10. in 30. dan v mesecu.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26

Leto XVI.

V Celovcu, 10. julija 1897.

Štev. 19.

Vabilo.

Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem priredi

v nedeljo dne 18. julija ob 1/2 4. uri popoldne pri „Bužljeju“ v Vabni vasi blizu Tinj (obč. Pokrče)

javen shod.

Vspored:

1. Pozdrav predsednika. — 2. Poročilo o delovanju državnega zbora. Poroča preč. g. državni poslanec Lambert Einspieler. — 3. O koroškem deželnem zboru. Govori g. deželni posl. Fr. Grafenauer. — 4. Govor o kmetijskih zadrugah. — 5. Razni govori in nasveti. — 6. Prosta zabava.

Rojaki, Slovenci, zlasti volilci, udeležite se shoda v prav obilnem številu! Odbor.

Kmetijske zadruge.

»Primorskemu Listu« povzamemo sledeči važni članek:

S kmetom se je dosedaj postopalo liki z pasterkom. Dasi je steber države, dasi sloni na njem vsa teža davčna, krvna in denarna, je vendar država dosedaj zanj vse premalo storila. Če je tudi sem in tje vlada predložila kako predlogo, ki bi služila v prosep kmetijstvu, se je navadno pokopala v kakem odseku. Čuditi se pa temu ni, saj so v bivši zbornici imeli še vedno največi vpliv židje in kapitalisti.

Tako je vlada že dne 10. oktobra 1893 predložila zbornici načrt zakona o kmetijskih zadrugah. A cela predloga je zaspala v arhivu gospodarskega odseka. V lanskim jeseni pa je novi poljedelski minister načrt odtegnil, ter letos z novim zasedanjem ga dopolnjenega in popravljenega predložil zboru. Upanje je, da se vsaj v jeseni sprejme zakon o ustanovitvi kmetijskih zadrug.

O koristi in važnosti kmetijskih zadrug je govoril tudi „Mir“ obširneje že lansko leto, vendar

hočemo nekoliko pojasniti nekatere važnejše točke vladinega načrta.

Vsak sodni okraj bode imel svojo okrajno in vsaka dežela svojo deželno kmetijsko zadrugo. Zadruge bodo prisilne in vsak posestnik, ki ima zemljišče v kakem sodnem okraju, bode moral biti član dotične kmetijske zadruge. Vsi člani okrajnih zadrug so tudi člani deželne zadruge.

Zadružnina se bode plačevala z naklado na državni zemljiški davek. Davkarije odpošljejo nabrane svote zadrugam.

Vživale pa bodo te zadruge razne olajšave; tako pri plačevanju davkov, oproščenje pristojbin in kolekov pri lastninskih izpremembah, znižanje železničnih voznic itd.

Delokrog kmetijskih zadrug bode zelo obširen. Glavni njih namen je, da se bodo pridelki skupno prodajali in vse za kmetovanje potrebno skupno kupovalo. Zadruge bodo napravljale svoja skladišča, kjer se bode shranjevalo blago zadržanov, naročevale kmetijske stroje. Zadruge bodo pospeševale osobni kredit kmetov, podpirale bodo posojilnice, posebno Reifeisenove, posredovale pri raznih zavarovanjih, prirejale poučne shode itd.

To za kmetijstvo velepomenljivo vladno predlogo mora vsaki prijatelj ljudstva z veseljem pozdraviti. Tudi mi smo se razveselili tega načrta. Le paragraf 20. nam ne ugaja, ker utegne postati osodepoln za slovensko narodnost. Po tem zakonskem načrtu se namreč dosedanj deželni kulturni sveti spremené v deželne zadruge. Ako ima dežela kulturni svet po narodnostih razdeljen v oddelke (na Češkem), se ustanovi toliko deželnih zadrug, kolikor ima kulturni svet oddelkov. Pa tudi okrajne zadruge se v takih deželah pridruže oni deželni zadrugi, h kateri spada po narodnosti. Da bi se tudi v drugih deželah z dvojno narodnostjo ustanovile po narodnosti ločene deželne in okrajne zadruge, o tem zakonski načrt ne govori. In ravno ta okoliščina je skrajno nevarna za prosep zadrug in narodnost i Slovencev. Po tem načrtu bi se n. pr. na Goriškem, v Istri, Štajerskem in Koroškem ustanovila samo po jedna deželna zadruga. Kolika nevarnost za slovensko narodnost!

Slovenci bi bili v teh zadrugah izročeni v popolno oblast narodno nasprotnim deželnim zastopom. Kako pa znajo naši sosede vsako napravo izrabljati v svoje namene, je predobro znano.

Ves vpliv na zadruge bi naši narodni nasprotniki izrabljali v to, da bi raznarodili Slovence. Ti bodo branili svoje pravice in tako bode v zadrugah vladal narodni in politični boj, delo za gospodarski napredek pa bode zaspalo. Da bodo zadruge res uspešno delovale v prosep kmetijskega stanú, treba jih razdeliti po narodnosti. Zato se morajo člani naše krščansko-narodne zveze potegniti z vso odločnostjo, da obvelja predlog posl. vit. Berkša, naj se zadruge ločijo po narodnostih. Ako naši poslanci ne dosežejo tega, potem nam kmetijske zadruge ne bodo ne samo nič koristile, marveč škodovale v narodnem pogledu. To važno točko priporočamo v pravdarek vsem kmetovalcem in njih prijateljem, ter naj se po tem bodisi na shodih, bodisi po občinskih zastopih izjavljajo za to, da se po vseh deželah z mešanim prebivalstvom ustanove po narodnostih ločene deželne in okrajne zadruge. Take izjave bodo najboljša opora poslancem, kedar pride stvar na vrsto v državni zbornici.

Na delo v prosep kmetijstva in obrambo naše narodnosti!

Dopisi prijateljev.

Iz Celovca. (Kmečka zadruga) se snide v četrtek 15. julija ob 1 uri popoldne „pri zlatem studentu“ (Brunnwirt) v Celovcu. Za vojaščino je namreč razpisano 3000 metercentov sena (za konje) in zadruga bode to prevzela, če se dosti udov udeleži in bode mogoče zjediniti se za pripravno ceno. Pri zborovanju razložili se bodo pogoji, pod katerimi vojaščina nakupuje svoje potrebe. Kmetje, udeležite se tega zborovanja, če imate sami sena na prodaj, ali če ga morete priskrbeti. Velikega dobička pri tem ne pričakujemo, a eno bodemo dosegli, da bode kmet pripeljavi svojo seno na trg, vselej dobil pošteno ceno, in da mu v sili ne bo treba prekupcem dajati seno za ceno, ki jo on ponudi. — Kmetje pomagajmo si sami z zadrugami!

Iz Celovca. (Ciril-Methodovi kresovi.) Kakor prejšnja leta, je žarelo po slovenskem Koroškem tudi letos častno število slovenskih kresov vključno deževju, ki je po hudi vročini nastopilo, na veselje kmetov, ta večer. Bil je to lep pogled, vesel za vsakega rodoljuba. Saj so svitli kresovi, ki so tako jasno žareli po naših gorah, najlepši

je tudi ne bodo imeli. In kako se ž njo dá pisati, o tem se bodo naši purgarški sosede, ali jim je prav ali ne, vse glih po šest, še večkrat prepričali. To že vem, da jih malo jezi, če se malo dregne v pliberško maslo. Saj je menda Jozelj lansko leto, ko je bilo nekaj o pliberškem „mōsvu“ v „Miru“, tekkel hitro v Celovec, Vas tožit. Je pa namestu obsodbe, dolg nos iz Celovca prinesel. Menda je tudi tistikrat se zaobljubil, da bo drugičkrat šel rajši na božjo pot h sv. Križu, kakor pa v Celovec po šnufoc.

Ker pa že s to tinto pišem, in so mi naši sosede tako pri srcu, zato Vam samo mimogredé nekaj sporočim. Pa kar kaj hudega in tudi nič posebnega. Še smejat se ne bote mogli zraven, če niste posebno dobre volje.

To Vam rečem in povém, verjemite mi, da ljudje človeka včasih s svojimi plavšarijami tako zmešajo, da ne vé pri čem da je. Sicer je že nekaj časa od tega. Bilo je pred nedeljo, v soboto zvečer, ko sem videl iz svojega vrta ženstvo in moštvo skup vreti. Slišal sem le klice: „za božjo voljo“, in pa: „jej, jej; Bog pomagaj“. Boštjančkova Mina, največja klepetulja v naši vasi, bila je prva pri meni in mi povedala, da pripovedujejo ljudje, da bodo jutri v majstu apotekarja „križali“. Hotela je zvedeti od mene zakaj? Seveda sem jest rekel, da ničesar ne vem, kakšen vzrok bi imeli, da bi ga „križali“. Pa saj ga ne bodo, sem jej dejal, to bo le špas.

Zvečer pravim Franci: pa poglejva jutri malo k purgarjem, kaj kaj imajo. In res sva zjutraj se podala v Pliberk. Srečal sem nekaj purgarjev, ki so mi kmalu stvar razložili in povedali, da bodo danes apotekarju križ obesili. Eden se je še malo

ponorčeval, potlej sva pa šla s Franco naprej. Med potjo sem zvedel, da so si purgarji Jozeljna za purgermastra zvolili, pa da mu ni posebno veliko za to. In tudi novega „purgermastrovega štílfertreterja“ so izvolili. To sem pa radoveden bil, kdo bi to bil. Eden od purgarjev potegne zato iz žepa papir in mi pokaže vse titelne, ki jih že ima ta novi „štílfertreter“. Kar mrgolelo jih je. Samo nekaj sem si jih zapomnil, namreč te-le: vice-purgermaster, president der südmärk, Todtenbeschauer von Stadt und Land, Leiter der Jagdgesellschaft, Hauptsportsmann itd. itd.“

No mislim si in rečem proti purgarjem, kako pa more sam mož toliko nositi na hrbtu? To je vendar veliko. Mož mora biti jako zmožen in imeti mnogo časa. Ja, pravi, s časom mu včasih huda gre, pa ker ima hitre državne konje, pridobi s tem veliko. Ker se mu tako mudi, ni čuda, da tu in tam koga povozi. Ravno zavolj tega je zadnjič tudi na „jagi“ tako hitro pomeril in vstrelil, da je namesto petelina zadel — vodnika. To je pač „malér“.

Pa še en drugič kaj, pravim purgarjem, za danes imam uže dosti, in grem s Franco naprej. Govoril sem še z več purgarji in jih malo podražil. Videl sem pa pri tem, da nimajo skup glav. Eni tako, drugi tako. Eni so zadovoljni, da je tako, drugi mislijo, da bi lahko drugači bilo, pa pravijo, da je boljše jeziki za zobmi tiščati. Če je Vam tako prav, meni tudi, sem si mislil in sem jo s Franco domu mahnil.

V mestu sem si pri Medenčku izposodil nemške cajtenge. Prav za prav mi jih je tam ponudil, češ naj berem, kake burke poganjajo Nemci v ce-

Podlistek.

Tine in Barigeljc.

XV.

(Barigeljc v Pliberku.)

V Ricmanih pri Barigeljcu na Petrovo 1897.

Gospod urednik! Vi ste pa res čuden mož! In pa Vaše misli o meni so šele čudne! Kaj pa Vi prav za prav mislite o meni? Pišete, ali kebre loviš? Jest Barigeljc, pa kebre lovit! No, pa še komarje! Za božjo voljo, ali me imate za prifrknjenega? In še le o moji Franci! Kar tebi nič, meni nič, jo obsodite, da lenobo pase. Samo to bi bil želel, da bi jo bili videli, ko je to brala. Taka Vam je bila, kakor kuhan rak. In pa to je tudi djala, da bi vsakemu nemškutarju, ki bi jej kaj takega rekel, v „ksiht“ skočila.

Nekaj pa ste le uganili in res samo to, da se mi je tinta posušila. Pa jest je nisem šel h pliberškim purgarjem kupovat, ker moja Franca ne trpi, pa ne trpi, da bi jest tudi tako trčen bil in še kaj kupil pri ljudeh, ki imajo le naše groše radi, nas pa z „bindišer toker“ zmerjajo. Še za tinto njim ne privoščim krajcarja, če prav jej rečejo, če v pliberško „majsto“ pride: „kis hond gnädge Frau Barigeljc“. Naročiti sem moral tinto iz Ljubljane in sicer kar pol škafa, da bo za en čas. To Vam je tinta, prava fina roba. Take ne dobite v Pliberku. Je nimajo, pa je nimajo in

Naročajte in razširjajte „Mir“!

so mu znana. Ker je pa pri velikem številu naših narodnih društev lahko mogoče, da smo to ali ono prezrli in ker želimo, da dobé dotična povabila vsa narodna društva, prosimo, da nam naj društva, ktera se nameravajo slavnosti dné 7. in 8. avgusta t. l. udeležiti, svojo vdeležbo in prilično število udeležencev v kratkem naznanijo, da nam bode mogoče preskrbeti še pravočasno vse potrebne priprave.

Glasovi nasprotnikov.

Celovška obrtniška zbornica in slovenski jezik. Neki Valentin Pušnik iz Blata pri Pliberku prosil je meseca marca t. l. pri okrajnem glavarstvu v Velikovecu za koncesijo tesarskega obrta. Ker se takim prošnjam mora privedati spričevalo dotične zadruge ali občine, si je Pušnik to spričevalo dobil v Bistriški občini (Šmihel pri Pliberku), a narodni tajnik g. Kandut jo je spisal v slovenskem jeziku. Prošnjo s slovensko prilogo vred je glavarstvo poslalo obrtniški zbornici v Celovec, ki ima priporočati ali odsvetovati koncesije za razne obrti. Razume se, da so zbornični svetovalci bili v svoji nemški narodni zavesti silno žaljeni, da se jim dopišje slovenska priloga, a kar je neumno bilo: poslali so prošnjo okrajnemu glavarstvu velikovškemu nazaj, češ, da je zbornični jezik nemšk! Bili smo tedaj radovedni, kaj bo okrajno glavarstvo zdaj ukrenilo? Dné 28. junija se je o tisti zadevi v zbornici zopet obravnavalo in rezeži nemški narodci so zopet eno neusmiljeno dobili po svojem hrbtu! Okrajno glavarstvo poroča zbornici, da je vlogo vrnilo Bistriški občini z naročilom, naj pridene prevod dotičnega spričevala; a bistriški občinski urad pošlje akt glavarstvu nazaj s slovenskim odgovorom, da ne pozna nobenega vzroka, prestavljati slovenske vloge v nemški jezik, in okrajno glavarstvo je poslalo pismo zbornici: „Zur gefälligen Kenntnisnahme mit dem höflichen Bemerken, dass die Bezirkshauptmannschaft nicht in der Lage ist, die Gemeindevorsteherung zur Beibringung einer Übersetzung verhalten zu können. Sollte die Kammer jetzt noch nicht geneigt sein, sich zu äussern, so müsste ohne wohldortige Begutachtung die erbetene Concession ertheilt werden, da hieramts ein Anstand dagegen nicht obwaltet“.

Take rešitve si Nemci niso pričakovali, mislili so si gotovo, ne damo koncesije, dokler bodo prosili slovensko; bili so gospodje, čuvši to rešitev, kakor pičeni in zbornica je zopet sklenila, odkloniti obravnavanje akta, pri katerem je slovenska priloga. Utemeljil je zbornični tajnik Plohl (!) ta le predlog s tem, da je uradni jezik zbornični nemšk, da vsi obrtniki in trgovci na Koroškem govorijo nemški. (!?) „Die Kammer wird den Versuchen, die neuslovenische Sprache in ihren Bereich überzuleiten, mit aller Entschiedenheit entgegen treten“. Nadalje dotični sklep naglaša, da je nedostatno, da bi se komu brez zbornične razsodbe dala kaka koncesija; postava predpisuje zbornično razsodbo, in to svojo pravico je zbornica pripravljena braniti v vseh okoliščinah. Seveda je zbornica z velikim veseljem sprejela ta skrajno neumni predlog. Jasn je, da postava daje oblast deliti koncesije okrajnim glavarstvom, in okrajno glavarstvo in deželna vlada morejo deliti koncesije tudi v slučajih, kjer je zbornica odsvetovala, koliko bolj še v slučajih, ko zbornica odločno odklanja obravnavanje, ter se tako sama odpove svoji pravici. Upati je, da bo okrajno glavarstvo hodilo svojo postavno pot, kar je tem bolj želeti, ker se ne dá opravičiti, zakaj bi moral slovenski obrtnik tako dolgo čakati na rešitev svoje — ne prošnje, marveč postavne terjatve, da mu dajo koncesijo za obrt, ktere se je priučil, čakati za to, ker se nemškónarodnim agitatorjem v obrtniški zbornici ne poljubi, kak akt pretresovati. „Slov.“

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Dr. Ladislav Rieger, slavni staročeski voditelj, povzdignjen je v baronski stan. Čestitamo zaslužnemu, v narodni službi osivelemu češkemu rodoljubi. — Nemški nacionalci in liberalci hočejo „obstrukcijo“ po svojem nadaljevati tudi izven državnega zbora v nemških občinah. Nemški voditelji, kar jih klečeplazja za Schönererjem, so izdali namreč ukaz, da morajo nemške občine z dném 16. t. m. ustaviti delovanje v takoimenovanem „prenešenem delokrogu“. To je: ustavili bodo delo, katero imajo za okrajna glavarstva, vlado itd. Nastaviti bodo se potem morali po občinah posebni vladni komisarji, ki bodo opravljali omenjene posle. S tem se bodejo pa ljudstvu naložila le nova bremena in sitnosti, ker kdo drugi bode le-te komisarje moral plačevati, kakor ljudstvo samo! In vse to mora ljudstvo trpeti le zavoljo trme nekterih nemških kričačev! Iz tega vsakdo lahko pozna, kakšni „ljudski prijatelji“ so nemški nacionalci in vsi tisti, ki so ž njimi združeni! — Sijamski kralj Kulalongkorn se je kot gost našega cesarja mudil na Dunaju, in od tod šel v Budim-

pešto. Na obeh krajih se je prav dobro zabaval. — Pri dopolnilni volitvi za državni zbor v volilnem okraju Zwettl na Niževavstrijskem je zmagal krščanski socialista Eichhorn s 4387 glasovi proti Schönererijancu Dötz, ki je dobil 2442 glasov.

Druge države. Obravnave za mir med Turčijo in Grško se vlečejo, kakor morska kača. Turčija zahteva jako visoko vojno odškodnino, katero bodo Grki morali plačati v 4 letnih obrokih. Odstopiti bodo morali tudi nekaj mest. — V Ameriki se je osnovala nova država z imenom „Srednja Amerika“. Združilo se je namreč dné 15. junija pet prostih držav v jedno, ki je za tretjino manjša nego Avstrija ter šteje okrog 3 milijone prebivalcev. — Predsednik francoske republike, Faure, pojde 20. julija v Petrograd in bo ostal tam teden dni. Predsednika je nekdo hotel 13. junija počastiti z bombo; vrgel jo je nanj, pa ga ni zadel. Napolnjena je bila bomba s smodnikom in je hudo počila in zakadila. Neki stražnik je tekel za napadalcem, ljudje so pa dohiteli stražnika in meneč, da je on napadalec, so ga hudo stepli. — Laški katoličani imajo od 30. avg. do 3. sept. katoliški shod v Milanu. — Otok Kreta dobi sedaj svojega lastnega oskrbnika ali guvernerja. Odbran je za to mesto zvezni svetovalac Doz, ki je bil prej predsednik Švice.

Novičar.

Na Koroškem. (Nasprotniki pri delu.) Nemški nacionalci so pridno pri delu, da izvršujejo svoje zlobne namene. Da si pridobivajo novih pristašev in potrebnih novcev, so podružnice „Südmärke“ napravljale letos po raznih krajih, posebno hrupno v Beljaku in Celovecu, velike veselice o Kresu, imenovane „Sonnenwendfeuer“, ki so bile naperjene kajpak zoper Slovence, ter so se vršile prav v velikonemškem duhu. In vendar je v Beljaku kakor v Celovecu sodelovala c. k. vojaška godba, udeleževali so se c. k. uradniki in učeča se mladina!! Tako se je tudi ob tej priliki zopet pokazalo, kdo vse je v tistem nemško-nacionalnem toku, ki je naperjen zoper nas. Mnogokdo se temu čudi, mi ne več; saj vsak dan čutimo, da je v naši Koroški na nemški strani prav — vse mogoče! Prihodno nedeljo dné 11. t. m. imajo nemški nacionalci iz planinskih dežel svoj strankarski shod v Celovecu. Z vsem mogočnim naporom bodo napadali nas, ter v novič poskusili, kar so poskušali že tolikokrat, kako bi mogli uničiti nas Slovence! Pa ne boš, nemški Mihelj! Marsiktero gorko bodo gotovo priložili tudi vladi. In vendar je pri nas ogromna večina vladnih uradnikov po svojem mišljenju v taboru one stranke, ki bo priredila shod!

— („Zlati križ.“) Na Petrovo je bil v Celovecu velik dirindaj na korist društva „Zlati križ“, ki ima namen zidati letovišča za višje uradnike. Slavnost sta vodila gospa baronovka Schmidt-Zabierow in g. vladni svetovalac Mac-Nevin. Delali so jako velike in razkošne priprave in te same so stale drag denar. Udeležili so se slavnosti tudi kolesarji in dogodila se je huda nesreča. Jeden kolesarjev je namreč povozil pred stolno cerkvijo preč. g. stolnega dekana G. Schellandra, ko se je podal v cerkev, da je si volasi starček padel, ter si zlomil nogo, da bode le težko zopet okrevat. Nesreča se je zgodila tako lahko zavoljo tega, ker so kolesarji v dolgem sprevodu dirjali mimo stolne cerkve ravno takrat, ko so se duhovniki in verniki zbirali k večernicam. Ali tisti, ki so pripravljali slavnost, niso tudi „katoličani“, ki bi imeli vedeti, da se po cerkvah opravlja tudi popoldanska služba božja? In ravno za čas božje službe so določili hrupni spreved mimo cerkve! Mi ničesar ne čujemo o kaki preiskavi, po kateri bi se moglo doznati, kdo je kriv oni nesreči!? V drugih enakih slučajih so gospodje jako hitri, posebno, ako treba mrevariti Slovence. Ali v tem slučaju ni tako, ker, — no, ker bi moglo biti neprijetno za neko — gospódo?! Prosimo odgovora!

— (Neurje, toča in nalivi.) V soboto dné 26. jun. so imeli okoli Podravelj neurje s točo, ki je po nekterih krajih napravila na polju precej škode. Isti dan je na Gozdanjah strela ubila 18-letnega bajtarjevoga sina Janeza Špelat-a. Poravnaval je s svojim očetom pot, kar pridrvijo črni oblaki, ter nakrat zabliskne in strela je zadel mladega delavca, da je na mestu obležal mrtev. — Od mnogo stranij naše Koroške se poroča o neurji in toči, ki se je pokazala dné 3. t. m. po več krajih. Zlasti mnogo škode je napravilo okrog Svinca, Sv. Heme, Št. Janža, Št. Vida in Hüttenberga, pa po dječih hribih. Ubogi kmet!

* V Celovecu se je ustanovilo krščansko-socialno društvo „Avstrija“. — Železnica Zeltweg-Volsberg in Spodnji Dravberg-Velenje je sedaj konečno dovoljena, ter se v kratkem času začne zidati. — Tako imenovani „Jezuitarski mlin“ pri Celovecu, prej lastnina J. Punčarta, je kupil na javni dražbi trgovec L. Apold v Celovecu za 31.500 gld. — Dné 4. t. m. so imeli kolesarji (biciklisti) dirko skozi celo Koroško, od Zgornjega do Spodnjega Drav-

berga. Udeležilo se je dirke precej kolesarjev. Vozili so v hudi vročini od ranega jutra do poznega popoldne. Ali se je kateri izmed njih spomnil, da je ta dan nedelja, in da kristijanu treba biti pri sv. maši?!! — Dné 21. junija popoludne je nastal ogenj v pisarni dr. Martinek-a, odvetnika v Pliberku. Zgorela je pisalna miza s knjigami in pismi. K sreči so sosedni ogenj dosti hitro zapazili, da se je mogla zabraniti večja nesreča.

Na Kranjskem. V novem mestu je dné 24. jun. umrl tamošnji prošt vč. g. Peter Urh, star 68 let. Bil je izgleden duhovnik in je daleč slovel kot izvrstten pridigar. — Dolenjske železnice so imele lani skupnega primankljaja nad 45 tisoč gld. Od tega mora dežela plačati 27.426 gld. — V farni cerkvi v Dobrniču so na sv. Petra in Pavla dan slovesno odkrili spomenik slovečemu škofu Frid. Baragi. — Slov. učiteljsko društvo je odkrilo dné 4. t. m. v Podbrezju na Gorenjskem spominsko ploščo slovenskemu pesniku in pisatelju A. Praprotniku. — „Slovenska Matica“ ima sedaj 2445 članov; društveno premoženje znaša 91.486 gld. 2 kr. in se je v minolem letu pomnožilo za 2054 gld. — Nova brzovajna postaja se je otvorila dné 23. junija v Podnartu na Gorenjskem. — „Katoliškega Obzornika“ je izšla 2. številka. Ima jako važno in lepo vsebino. Stane na leto le 2 gld. 50 kr.

Na Štajerskem. Okrajna zastopa na Vranjskem in v Celju, ter občinski odbor v Teharjih so sklenili resolucije, s kterimi zahtevajo tudi za slovenske kraje jezikovno naredbo, kakeršna se je izdala za Češko. Tako je prav! Naj bi ta zastop posnemali tudi drugi slovenski zastopi! — Shod vinogradnikov je bil dné 27. in 28. jun. v Mariboru. Vseh udeležencev je bilo blizu 300, ki so prišli s Štajerskega in Nižje-Avstrijskega. Naši slovenski vinogradniki pa o tem shodu niso smeli ničesar zvedeti, ker sklicatelji shoda o tem nobenemu slovenskemu časniku nič niso hoteli sporočiti. — V lavantinski škofiji se ustanovi podporno društvo za organiste. — Na Prekmurskem je dné 26. junija strela užgala v treh vaseh hiše, in je v eni zgorelo 5, v drugi 2, v tretji pa 1 hiša in v slednji je ubila tudi čevljarja. — Mozirje dobi električno razsvetljavo. — Čitalnico osnovali so si v Kožjem. — Umrl je dné 27. junija vč. g. Anton Ostrožnik, župnik v Pamečah pri Slov. Gradu. Pokojni preblagi gospod je bil kot vzoren duhovnik in iskren rodoljub dobro znan tudi po Koroškem. V Slovenje-graškem okraju je bil duša narodnemu gibanju. Mnogo je daroval za Ciril-Metodovo družbo. V zadnjem času je dolgo in hudo bolehal. Porodil se je dné 27. maja 1845 v Celji, bil v mašnika posvečen dné 21. jul. 1872. Kot župnik je deloval v Pernicah in Pamečah. Večni mu mir! — Dné 2. jul. je umrl č. g. dr. Alojzij Meško, profesor bogoslovja v Mariboru. N. p. v m.! — Dné 4. t. m. umrla je v Mozirju, po dolgi mučni bolezni, gospa Nežika Pirš roj. Višek, soproga vrlega slovenskega poštenjaka in rodoljubja gosp. Josipa Pirša. Bodi pokojnici blag spomin!

Na Primorskem. V Gorici je umrl stolni dekan Fr. Mercina, star 88 let. — Furlanska železnica je imela lani nad 81 tisoč gld. primankljaja, ktere mora plačati država. — V Trstu se je dovršila razprava zoper Barkovljane radi dogodkov ob zadnjih državnozborskih volitvah. Obsojenih je 22 Barkovljanov na 5 do 15 mesecev. Družine zaprtih Slovencev trpé mnogo pomanjkanja in dolžnost naša je, da jim prihitimo z darovi na pomoč. Sprejema jih uredništvo „Eidinosti“ v Trstu. — V tržaški okolici je tržaško policijsko ravnateljestvo prepovedalo zažigati kresove pred praznikom sv. Cirila in Metoda. Čudno! — V Trstu se je ustanovila „Banka agrikola“, ki hoče posebno Slovanom posojevati denar, da jih tako dobi v lahonske mreže. Na take limanice se Slovani ne smejo vresti! — V Pulju pomorske vojake z živem zalaga neki Italijan z Laškega. Škandal! Tuji nasprotnik naše Avstrije se pita z našim denarjem, domači kmetje pa svojih pridelkov prodati ne morejo!

Po drugih deželah. V Perugiji na Laškem je poklical neki kmet župnika Kristofa Cerboni iz Tuora ob 3. uri zjutraj k bolniku. Župnik nič hudega misleč, se napravi, ter odide v cerkev po sveto popotnico. Kakor hitro pa prekorači župnijski prag, sproži kmet puško in ustrelil župnika. Kaj je vzrok umoru, se ne vé. — V Indiji je bil hud potres. Po nekod so se vasi in mesta do tal porušila. Nastale so razpokline v zemljo in na več krajih se je globoko pogreznila železnica. Veliko ljudi je ubitih.

Duhovniške zadeve v Krški škofiji.

Nove maše. Dné 14., 16. in 18. julija bodo v stolni cerkvi v Celovecu v mašnike posvečeni sledeči gg. bogoslovci ter bodo darovali nove maše:

Iz IV. letnika: Kaplan Anton, dné 25. jul. v Komarovu pri Pardubicah na Češkem. Pridiguje č. g. E. Starý, župnik v Rovenu. Pitterle Romed, dné 19. jul. v Elizabetinski cerkvi v Celovecu. Pridiguje č. o. Franc iz družbe Jezusove.

Rozman Franc, dne 19. jul. pri č. usmiljenih bratih v nemškem Šent-Vidu. Rehrl Boštjan, dne 8. avgusta v Saaldörfu na Bavarskem. Pridiguje č. g. B. Mayer.

Iz III. letnika: Brunner Otto, dne 1. avgusta v Millstattu. Pridiguje č. g. D. Thalhammer, dekan. Hochl Benedikt, dne 1. avgusta v Šent-Pavlu. Pridiguje č. g. župnik o. Rajmund Kucharz. Ott Franc, dne 25. jul. v Šent-Janžu na Mostiču. Pridiguje č. g. Henrik Angerer, dekan. Schwaiger Janez, dne 22. avgusta v Ebbs-u v Inodolu na Tirolskem. Pridiguje č. g. župnik P. Metzger. Zeichen Josip, dne 25. julija v Šent-Jakobu v Rožni dolini. Pridiguje č. g. Andrej Aplen, župnik.

Kanonikat v Strassburgu se je podelil č. g. Fil. Lobe-ju, župniku v Naborjeti.

Prestavljeni so: Č. g. Jož. Eichholzer, kaplan v Prevaljah, kot provizor v Naborjeti; č. g. Val. Schittelkopf, kaplan v Črni, kot provizor v Vovbre; oskrboval bode tudi faro Št. Štefan; č. g. Alojzij Hutter, provizor v Vovbrah, kot provizor v Koprivno; č. g. Flor. Kramer, kaplan na Mostiču, kot kaplan v Pliberk.

Na dunajskem vseučilišču je bil dne 2. t. m. promoviran naš rojak (Žabničan), vč. gosp. Martin Ehrlich, doktorjem bogoslovja. Mlademu doktorju od srca ključemo: Na mnogaja leta! Sedaj pojde č. g. dr. Ehrlich za kaplana v Pliberk.

Na novo so nastavljeni gg. semeniški duhovniki kot kapelani: č. g. M. Ressler v Volšbergu; Mat. Riepl v Št. Jakobu v Rožu; Jož. Rogl v Št. Janžu pri Mostiču; Štef. Singer v Zel. Kaplji; Ant. Vogrinec v Prevaljah.

Petindvajsetletnico mašništva praznuje letos 10 gg. duhovnikov, posvečenih v mašnike l. 1872.

Vabila.

— Katoliško delavsko društvo za Prevalje in okolico ima v nedeljo dne 18. julija shod pri Štoklu v Farni vasi z navadnim vspeodom. Delavci in prijatelji delavcev, pridite v prav obilnem številu! *Načelnništvo.*

— Nova podružnica sv. Cirila in Metoda se snuje za Pokrče in okolico. Ustanovni shod se bode vršil v nedeljo dne 18. julija pri Bužljeju v Vabni vasi blizu Tinj po končanem političnem shodu. K mnogobrojnem pristopu vabi *sklicevatelj.*

Listnica uredništva.

G. A. G. Poročilo o lepem političnem shodu v Dolinčicah ter o imenitni Ciril-Metodovi slavnosti v Lipi je moralo žal zaostati do prihodnjic, ker danes primanjkuje prostora. Pozdravljen!

G. F. K. v Vižmarjih. Če bo le količkaj mogoče, pridem dne 5. avg. v Škofjo Loko.

Radovednež v Šmarjeti. Ali je bil Barigelje pri „birmi“ v Šmarjeti navzoč? — vprašaš. Sporočil nam je, da je bil tam in obljubil, da bo o tem še pisal. Upamo, da bo ostal mož-beseda! Ali je dobil kako birmansko darilo, tega Barigelje sam ne vé. Samo toliko je povedal, da je tisti birmanec po birni hodil precej klavern in pobit okoli.

Loterijske srečke od 3. julija.

Linc 30 22 32 13 9
Trst 43 20 6 78 18

Tržne cene v Celovcu

dne 1. julija

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	—	—	—	—
rž	4	55	5	71
ječmen	—	—	—	—
oves	2	46	3	07
hejda	4	15	5	12
turšica (sirk)	3	15	3	95
pšeno (kaša)	7	60	9	50
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	—	—	—	—
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. — kr. do 2 gld. 80 kr. kisló 1 gld. 60 kr. do 2 gld. 80 kr., slama po 1 gld. 55 kr. do 1 gld. 80 kr. meterski cent (100 kil). Frišen spoh je po 72 kr. kila, maslo in puter po 1 gld. do 1 gld. 10 kr. — Vprežne vole plačujejo mesarji po 120 do 165 gld.

V vsakem poštnooddajnem okraji, v vsakej fari in po potrebi v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

zaupni mož in posredovalec

z dobrim in trajnim postranskim zaslužkom od nekega, mnogo let obstoječega, avstrijskega podjetja prve vrste. Pismene ponudbe pod „V. u. G.“, Gradec, poste restante.

Stare orgle

so na prodaj v Št. Lipšu pri Dobrlivesi. Več se izvé pri g. župniku Fr. Míhl v Št. Lipšu, pošta Dobrlaves (Eberndorf) na Koroškem.

Iz Ljubljane.

Vsa ta priporočana domača zdravila dobijo se najceneje po pošti; so mnogo let izkušena, z dobrim vspehom rabljena, narejena po originalnem navodilu doktor pl. Trnkóczy-ja, oblastnijsko potrjena. Vsako zdravilo ima postavno varstveno znamko, je najboljše kakovosti in vedno sveže. Na tisoče zahvalnih pism je vsakemu na razpolaganje.

Posebno so doktor Trnkóczy-ja

kapljice za želodec,

Maria Zell.

krepečujoče, sliz raztvarjajoče, odpenjajoče, čistujoče in slast vzbujajoče.

1 steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld., 3 tucate 4 gld. 80 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja odvajalne (čistilne) kroglice.

1 skatljica 21 kr., 1 zavitek 1 gld. 5 kr., 5 zavitkov 4 gld. 75 kr.

Sok za prsi in zoper kašelj

ali doktor pl. Trnkóczy-ja planinski zeliščni sirup, prirejan iz lahko pretvarljivega vapnikovega železa, pomirja kašelj, raztaplja sliz, polajšuje bolečine, boljša draženje pri kašljanju, pomnožuje slast do jedi, pospešuje kri, krepi in poživlja.

1 steklenica 56 kr., 1/2 tucata 2 gld. 50 kr.

Zoper trganje in revmatične bolečine

priporoča se doktor pl. Trnkóczy-ja cvet kot mazilo proti bolečinam v križi, v rokah in nogah itd. ter je izvrstno sredstvo za utrjenje in okrepevanje kit in mišic človeškega telesa. Tudi dobro gódi v okrepljenje in novopoživljenje po dolgi hoji, težkem delu itd.

1 steklenica 50 kr., 1 tucat 4 gld. 50 kr.

Vse te, kakor tudi vsa druga zdravila razposilja na vse kraje vsak dan po pošti

lekarna Trnkóczy

zraven rotovža

Ljubljana, Kranjsko.

Ādo pije *Kathreiner* Kneippovo sladno kavo? Vsak kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav ostati in si kaj prihraniti

Kmetija,

obsegajoča okoli 30 oralov precej arondiranega zemljišča, se iz družinskih oziróv prodá. Polje, travniki, gozd jako blizu, lep sadni vrt, hišna poslopja čedno, novo zidana, lepa lega na vzvišenem kraju, blizu državne ceste, vodeče iz Beljaka v Vrbo. Se prodá z vsemi pridelki, z živino, hišno opravo ali pa brez tega. Pri nakupu je treba izplačati le polovico pogojene svote. Drugo se izvé pri Valentin-u Spitzer, tesarski mojster v Hovčah, pošta Podravlje (Föderlach) na Koroškem.

Na prodaj je veliko posestvo

v Rožni dolini, ki obsega 100 oralov polja, travnikov in gozdov. Cena se izvé pri posestniku. Naslov pove uredništvo „Mira“ v Celovcu.

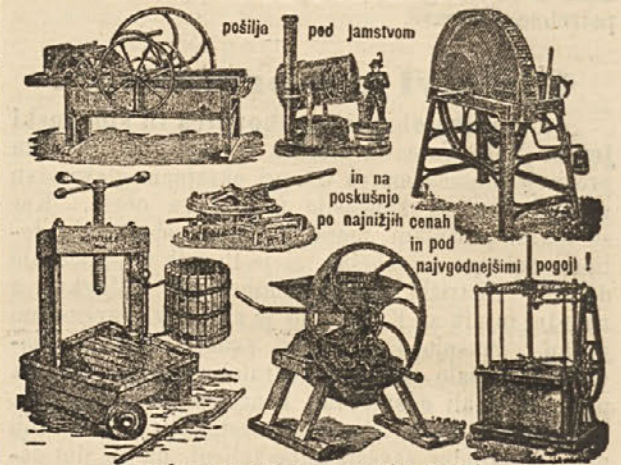
C. in k. dvorna tovarna za orglje bratov Rieger v Krnovem (Jägerndorf) avstr. Šlezija, podružnica v Budimpešti VII., Garay-uteza št. 48 v lastni hiši. Dobre cerkvene orglje po ceni z zelo ugodnimi pogoji. Ceniki zastonj.

Učenca,

zmožnega nemškega in slovenskega jezika, takoj sprejme

Peter Merlin, trgovec v Celovcu.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Lito čelna, surovno ali prirejeno, so vsakovrstne stroje. Bogato ilustrovani 192 strani obsevali cenik v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje takoj zastoj!

IG. HELLER, DUNAJ 2a PRATERSTRASSE Nr 49. Proprodajatelj se iščója

Lepo posestvo,

novo zidano, ob državni cesti proti Št. Jakobu, pol ure od Celovca, pripravno za mlekarstvo, se z jako ugodnimi plačilnimi pogoji po ceni prodá, ali dá v najem. — Več pové pisarna Matija Christof-a, v Celovcu Paradeisergasse 6.

Važno

Tudi priporoča najnovjša

za čevljarje, sedlarje, jermenarje, in šivilje: najboljše in najcenejše šivalne stroje vsake vrste, posamezne dele teh strojev in igle vsake vrste kakor tudi železne blagajnice, varne proti ognju in tatovom, prodaja podpisani in stroje tudi po ceni popravlja v svoji delavnici. Tovarniške cene.

pnevmatična kolesa (bicikeljne) v raznih velikostih in po najnižjih cenah.

Matija Planko

v Celovcu, Burggasse št. 12.

Gostilna „Buchenwald“

ob Vetrinjskem obmestji in Št. Rupertski cesti priporoča kmetom svoje

velike in lepe hleve.

Tudi so tam po ceni jed in pijača.

Pivovarna kneza Adolf Jožef Schwarzenberg v Protivinu (Češko) priporoča

izvozno pivo in ležak.

Je v zalogi in toči se v restavraciji „Kokl“

„k prvemu kraju“

kolodvorske ulice štev. 7. v Celovcu.

Skrbi se tudi za izvrstno kuhinjo, dobra vina in točno postrežbo. Spoštovanjem **R. Kokl.**

Nedavno odlikovano na higijenski razstavi v Londonu s prvim darilom, z zlato kolajno.

Med vsemi do sedaj naznanjenimi sredstvi proti skrnini, trganju po udih, čutniški bolezi v zobeh in glavobolu se od prvih zdravniških veljakov kot najboljši pripomoček priporoča

„MIRAKULIN“

ki gotovo pomaga in je najboljše zdravilo proti tem boleznim. Cena jedni steklenici je 1 gld., po pošti poštnine prosto 1 gld. 20 kr. — Dobiva se v lekarni

Löwenapotheke,

Baruch Gyula, Miskolcz št. 188 na Ogerskem.

Vaše blagorodje! Pošljite mi takoj dve steklenici Vašega izvrstnega zdravila, kterega ne morem pogrešati. Spoštovanjem Chalzel N. Budimpešta, 24. maja 1896.

Ker se mi je Vaš „Mirakulin“ dobro prilegel, pošljite mi takoj dve steklenici. Spoštovanjem Fani Tuč v Geviču, 8. junija 1896. Pošljite mi še eno steklenico „Mirakulina“, ker mi pomaga za protin v nogah. Ter. Jahoda v Pragi, 16. jun. 1896. Pristno le z zgornjo znamko.